A. 1852. N°. 109.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

Donderdag den 9 September.

LONDEN den 6 september (*des avonds*).

De Koningin heeft eene zeer onverwachte en geenszins onbelangrijke erfenis bekomen. Dezer dagen stierf namelijk bij Ashford in Kent, in den ouderdom van 70 jaren, zekere heer *Neil*, die een groot vermogen bezat en als een zonderling bekend stond. Bij de opening van zijn testament bleek het dat hij slechts twee legaten, ieder van 100 ponden sterling, aan de door hem benoemde executeuren, en al het overige zijner bezittingen, welke op minstens 300,000 ponden sterling geschat worden, aan H. M. vermaakt heeft.

— Door tusschenkomst der Regering zijn in de afgeloopen maand augustus 61 schepen, met 21,907 landverhuizers aan boord, uit de haven van Liverpool naar Amerika en Australië vertrokken, welk getal van landverhuizers dat in de maand julij met 522 overtrof, terwijl het in augustus 1851 slechts 16,714 en in dezelfde maand van 1850 niet meer dan 14,296 beliep. Die welke dit maal voor Amerika bestemd waren zijn grootendeels Ieren en Duitschers, terwijl de meerderheid der naar Australië vertrokkenen uit Schotten bestond. In de bovenstaande cijfers zijn de talrijke landverhuizers niet begrepen die bestendig door op zich zelve staande huizen ingescheept worden.

— Naar te Liverpool verzekerd wordt, is een aanzienlijk handelhuis aldaar voornemens een ijzeren schroefstoomschip van tienduizend tonnen last voor de vaart op Noord-Amerika te doen bouwen, inzonderheid zoodanig ingerigt dat het de moeijelijkheden der vaart op de Mississippi te boven komen kan.

— Nopens de spoorwegen in Engeland vindt men in een officieel verslag, dat tot het einde van 1850 de spoorwegmaatschappijen eene som hadden bijeengebragt van £ 240,250,000, met volmagt, om nog £ 122,500,000 bijeen te brengen. In junij 1851 bedroeg het getal personen, dat op de spoorwegen in dienst was, 63,500, en voor die op spoorwegen in aanleg, waren er nog 43,000 in dienst. In hetzelfde jaar werden 85,500,000 personen op de spoorwegen hier te Lande vervoerd, die 8 millioen ponden sterling betaalden; terwijl voor den vervoer der goederen 7 millioen ponden sterling betaald werd.

— Uit Hamburg is hier berigt dat aan boord van eene Engelsche schoener, die den 30 augustus van Dantzig te Elseneur arriveerde, twee gevallen van cholera voorgekomen zijn. De kapitein en een matroos stierven aan die ziekte en werden over boord geworpen. De overige equipage was volmaakt gezond gebleven.

— In Portugal bestaat eene verontrustende scheuring tusschen het ministerie *Saldanha* en de Decembristen, terwijl de Regering zich ernstig met de maatregelen van douane bezig houdt, naardien de smokkelhandel algemeen is geworden en de inkomsten der douane dien ten gevolge onbeduidend zijn. Men duchtte dat het Ministerie bij de op handen zijnde verkiezingen de nederlaag zal lijden, waardoor al de hervormingen, door *Saldanha* en zijne vrienden ingevoerd of beraamd, hare vruchten verloren zouden hebben.

— Met het stoomschip *Africa* heeft men berigten uis New-York tot 25 augustus. Zij behelzen niets naders wegens de geschillen over de visscherij en de beraadslagingen van het Congres hebben zich meestal tot zaken van plaatselijk belang bepaald.

— Ter gelegenheid van het openstellen eener geldleening ten behoeve van Turkijë, zijn aan de Londensche beurs de volgende opgaven omtrent de finantiële gesteldheid van dat Land van de zijde der Turksche Regering bekend gemaakt: De Staatsbegrooting van het Turksche Rijk wijst een inkomen aan van 750,000,000 Turksche piasters (of 84 millioen guldens) en een daarmede nagenoeg gelijkstaand bedrag aan staatsuitgaven. De bronnen van het staatsinkomen zijn: belasting op de opbrengst van den grond 220,000,000 piasters, belasting op de inkomsten insgelijks 220,000,000, personele belasting van niet Mohammedaansche onderdanen 40,000,000, in- en uitgaande regten 85,000,000, schatting van Egypte 30,000,000, schatting van de Donau-vorstendommen (Wallachyë, Moldavië en Servië) 5,000,000, onderscheiden indirecte belastingen, patent- en zegelregten, accijnsen, tollen, de opbrengst der posterij en der mijnen enz. 150,000,000, te zamen bij raming uitmakende een bedrag van 750,000,000 piasters. De staatsuitgaven zijn: de civile lijst van den Sultan 75,000,000 piasters, de civile lijst der Sultane-moeder en der gehuwde zusters des Sultans 8,400,000; voor het leger 300,000,000; voor de vloot 37,500,000; voor het materieel van het krijgswezen, ammunitie, artillerie, genie en fortificatien 30,000,000; voor de dienst der onderscheiden takken van bestuur 195,000,000; voor buitenlandsche aangelegenheden, gezanten, consulschappen enz. 10,000,000; voor openbare werken, wegen en kanalen, aanmoediging van den landbouw enz. 10,000,000; voor uitgaven van verschillenden aard, zoo als eene uitkeering aan het bestuur der moskeën tot instandhouding der daaraan verbonden inrigtingen, voor jaargelden en pensioenen 84,000,000, te zamen een gelijk bedrag uitmakende als de staatsinkomsten. De schatting van Egypte is bij de onlangs met *Abbas*-bassa gemaakte overeenkomst met een derde verhoogd en op 40,000,000 piasters jaarlijks gebragt. Turkije heeft thans eene bevolking van meer dan dertig millioenen zielen. Het is door geene staatsschuld bezwaard, met uitzondering van het staatspapier, hetwelk ten bedrage van 170,000,000 Turksche piasters (ongeveer twintig millioenen guldens) in omloop gebragt is en warrop interest betaald wordt, doch de intrekking daarvan, met behulp eener daartoe ingevoerde belasting, is besloten en reeds aangevangen. Buitendien heeft Turkije eene vlottende schuld van gering bedrag bij de aannemers der leverantie van Europesche producten ten behoeve van het leger en de vloot.

PARIJS den 6 september.

Een geheel bijzonder karakter zal de reis van den Prins President door de zuidelijke departementen hebben; de Prins zal namelijk door zijn geheele militaire huis worden vergezeld. Te Straasburg begeleidde zijn burgerlijk huis hem; de drijfveer der tegenwoordige reis, de plannen welke men den Prins toeschrijft, de inzonderheid voor allerlei indrukken vatbare geest der bevolking van het zuiden van Frankrijk doen genoegzaam begrijpen om welke reden *Louis Napoleon* thans de voorkeur geeft aan het militaire boven het burgerlijke: zijne reis heeft een geheel Keizerlijk karakter. Men verzekert dat de generaal *de St. Arnaud*, de minister van oorlog, den President op de gansche reis zal vergezellen, terwijl de minister *Fould* bepaald alhier blijven zou, en de overige Ministers beurtelings bij den Vorst zullen zijn.

— Het officiële dagblad deelt heden verschillende benoemingen in het Legioen van Eer en in den Staatsraad mede.

— De Minister van Finantien heeft den interest der schatkistbiljetten op nieuw verminderd en dien bepaald op 1½ per cent voor 4 a 5 maanden, op 2 per cent voor 5 a 11 maanden en op 3 per cent voor het jaar. Reeds sedert eenigen tijd zag men een dusdanigen maatregel tegemoet, daar de schatkist meer dan 150 millioenen in de Bank en in kas heeft en na de betaling van het halfjaar interest nog aanzienlijke kapitalen zal overhouden. Daar de Bank nu geen interest geeft voor de sommen welke zij in rekening-courant neemt, zou de schatkist eene slechte operatie bewerkstelligen door schatkistbiljetten tegen een hoogen interest uit te geven en vervolgens verpligt te zijn haar geld zonder interest in de Bank te deponeren.

— Eerstdaags zal een aanvang worden gemaakt met het drukken van nieuwe postzegels met het borstbeeld van den Prins President der Republiek.

— Heden heeft in de kerk des Petits-Pères alhier eene lijkdienst plaats gehad voor de rust der ziel van het lid van het Mazzinisch committé *Darasz;* het initiatief dezer plegtigheid was genomen door te Parijs woonachtige uitgewekenen. De Poolsche generaal *Mieroslawski* en de Hongaarsche generaal *Czecy* waren in de kerk aanwezig.

— De werkzaamheden aan het kristallen paleis alhier zullen spoedig een aanvang nemen en men hoopt dat prachtige gebouw tegen de maand augustus of september des volgenden jaars te voltooijen, zoodat het gedurende den winter zal kunnen dienen voor de manoeuvres der troepen.

— Te Toulon zijn den 1 dezer driehonderd tot dwangarbeid veroordeelde personen ingescheept, om naar Cayenne overgebragt te worden.

— Dezer dagen heeft de Minister van Oorlog van den generaal *Randon* een verslag ontvangen nopens den stoffelijken en zedelijken toestand der Fransche kolonie in Algerië; dat verslag, hetwelk aan den President der Republiek is medegedeeld, heeft op dezen een diepen indruk gemaakt. De Generaal wijdt inzonderheid uit over de moeijelijkheden, ontstaan door de komst en het verblijf der getransporteerden op den Afrikaanschen bodem. De meesten dezer ballingen toch weigeren eenigen arbeid te verrigten; „ men zende ons naar onze haardsteden terug," dus spreken zij, „ dan zullen wij onzen pligt doen, maar hier..... nooit!" Het uit deze insubordinatie voortspruitende kwaad wordt nog verergerd door dat de getransporteerden zoowel bij de soldaten als bij de officieren die met hunne bewaking belast zijn te veel toegevendheid vinden. Vele regementen beklagen luide de ballingen, en over het algemeen is de geest van het leger in Afrika zeer slecht en acht de generaal *Randon* het hoogst wenschelijk dat de meeste der thans in Algerië aanwezige regementen teruggeroepen en door anderen vervangen worden.

— Volgens berigten uit de Fransche straf-kolonie in Guijana was de toestand der kolonie voldoende en stelde de gouverneur, de heer *de Sarra Gadriga*, loffelijke pogingen in het werk om het vraagstuk der straf-kolonisatie op te lossen.

— Italië is slechts rustig in schijn. De Regeringen worden er dagelijks verontrust door de kuiperijen der geheime genootschappen; bandieten zijn er in grooten getale en zij zijn moeijelijk te vatten. Te Pérouse hebben arrestatien van staatkundigen aard plaats gegrepen; er was daar sprake van eene vrij uitgebreide zamenzwering; te Bologna en Ferrara zijn militaire commissien benoemd om tegen de leden der vereeniging *Trouw en geheimzinnigheid* te handelen. — Men had de afwezigheid opgemerkt der groot-dignitarissen van de Roomsche Kerk bij de godsdienstige plegtigheden, welke den 15 augustus te Rome bij gelegenheid van het *Napoleons*-feest zijn gecelebreerd; uit eenige inlichtingen, welke de Fransche gevolmagtigde dienaangaande van den kardinaal *Antonelli* heeft ontvangen, is gebleken, dat die afwezigheid moet worden toegeschreven aan het feest van *Maria*-hemelvaart, waarbij al de groot-dignitarissen der Kerk de dienst in de St. Pieterskerk bijwoonden. — De Hertog van Modena heeft zich den 30sten ll. te Livorno naar Napels ingescheept, waar de Russische kanselier graaf *Nesselrode* den 25sten dier maand was aangekomen. — Sedert eenigen tijd is veel gesproken over de ongenade, waarin de generaal *Filangieri*, prins van Satriano, was vervallen; een aan de nagedachtenis van *Napoleon* gewijde toast, te Palermo uitgebragt op een door den admiraal *la Susse* gegeven banket, zeide men, was de oorzaak dier ongenade. Om te toonen dat noch het een, noch het ander waar was, heeft de Koning van Napels de bevelhebbers van het esquader der Middellandsche Zee aan zijne tafel genoodigd en zelf een toast uitgebragt op den Keizer; de Prins van Satriana was daarbij tegenwoordig en is na het feestmaal naar den zetel van zijn bestuur op Sicilië wedergekeerd. — Er was eene zamenspanning ontdekt, waarin prins *Ruggiero Settimo*, die op Malta verblijf houdt, sterk betrokken was; er waren soldaten in hechtenis genomen.

In eene bijzondere correspondentie van de *Express* leest men, dat mons. *Amici*, Pauselijk gedelegeerde te Ancona, uit Rome berigt heeft ontvangen, dat de H. Vader genegen is het verzoek der Britsche Regering in te willigen, door den heer *Murray* uit te leveren, op voorwaarde dat hij onmiddellijk en voor altijd de Romeinsche Staten verlaat.

— In Spanje openbaart zich thans groote geestdrift voor het aanleggen van spoorwegen. Aan den weg van Madrid naar Almanza en van Ciudadreal over Aranjuez zullen de werkzaamheden weldra aanvangen. Voor den weg van Sevilla naar Madrid heeft zich mede eene maatschappij opgedaan. Ook is er sprake van het verlengen der geconcessioneerde linie van Almanza tot de Middellandsche Zee. — Te Madrid verzekert men, dat koningin *Isabella* zich in gezegende omstandigheden bevindt. — Te Madera moet een vrij ernstig oproer hebben plaats gehad; de hoofden des opstands zouden naar de Spaansche hoofdstad worden vervoerd, om verdere wanordelijkheden te vermijden.

KEULEN den 7 september.

De Prins van Pruissen, die, door zijnen zoon vergezeld, den 3 dezer van Stettin te Berlijn terugkeerde, is geheel van de gevolgen van den gedanen val met zijn paard hersteld. Tegen het midden der maand wordt de Koningin uit Ischl in de residentie terug verwacht.

Na den afloop eener groote parade van de lijfwacht gaf de Koning van Pruissen gisteren een militair diner, waaraan de van Darmstadt teruggekeerde Troonopvolger van Rusland en de Hertog van Cambridge deel namen. Prins *Albert* van Pruissen, die uit Petersburg te Berlijn wedergekomen is, werd in eerstgenoemde hoofdstad door den Keizer met het bevel over een jagerregement begiftigd. Prins *Adalbert* van Pruissen, die tevens chef der gezamenlijke artillerie en der marine was, heeft, naar verzekerd wordt, de eerste dier betrekkingen nedergelegd, om zich geheel aan de belangen van het zeewezen te wijden, waarin hij bijzonder belang stelt. Als zijn opvolger in het opperbevel over de artillerie noemt men den luitenant-generaal *von Radowitz*.

— In de volgende week reist keizer *Frans Joseph* op nieuw naar Hongarije. De kosten der eerste reis, aanvankelijk op 100,000 florijnen geschat, hebben ruim 500,000 florijnen bedragen. Wel zeggen de dagbladen dat de talrijke belooningen, door Z. M. aan de manschappen der door hem gemonsterde troepen gedaan, uit zijne privébeurs geschonken zijn, maar die privébeurs wordt maandelijks uit de schatkist van den Staat aangevuld, terwijl het bijzonder vermogen der Keizerlijke Familie steeds onaangeroerd blijft.

's GRAVENHAGE den 7 september.

Bij besluit van den 6 dezer heeft Z. M. aan jonkh. *H. M. C. Clifford*, Hoogstdeszelfs hofmaarschalk, vergunning verleend tot het aannemen en dragen van de versierselen der ridderorde van den H. Stanislaus, 2de klasse, hem door Z. M. den Keizer van Rusland geschonken.

Bij besluit van den 28 augustus jl. heeft Z. M. goedgevonden: eervol te ontslaan, op zijn verzoek, *G. J. de Feyfer*, als burgemeester van Dokkum; in te trekken de bij Hoogstdeszelfs besluit van den 8 april jl. gedane benoemingen van *P. Ponjée* tot burgemeester van Wanssum en van *L. Peters* tot burgemeester van Horn, en te benoemen tot burgemeesters, van Wanssum *C.* baron *de Weichs de Wenne* en van Horn *J. M. Peters*.

Bij besluit van 3 dezer heeft Z. M. goedgevonden tot burgemeester der gemeente Beilen te benoemen *S. J. Oosting*, burgemeester van Westerbork, ten einde die betrekkingen gelijktijdig waar te nemen.

Bij besluit van den 7 dezer heeft Z. M. goedgevonden de door de gemeenteraden van Stein en Nootdorp gedane benoemingen der burgemeesters *D. Braat* en *G. J. F. Tydeman* tot secretaris met Hoogstdeszelfs goedkeuring te bekrachtigen.

Bij besluit van 1 dezer heeft Z. M. goedgevonden *Jan Wesselsz* te ontslaan uit zijne betrekking van schout en secretaris der polders onder Waverveen (Utrecht).

Bij besluit van gelijke dagteekening heeft Z. M. goedgevonden, het bij besluit van 5 december 1851 ingestelde eereteeken tot belooning van eervolle langdurige werkelijke dienst bij de schutterijen toe te kennen aan: *J. J. Salverda*, majoor-kommandant; *H. Zeper*, kapitein; *K. Bonga*, 1sten luitenant-adjudant met den personelen rang van kapitein; *J. F. W. Freijer*, 2den luitenant-kwartiermeester met den personelen rang van 1sten luitenant, en *H. Meursinge*, officier van gezondheid der 2de klasse, allen bij de dienstdoende schutterij te Leeuwarden; *J. W. Ruitinga*, majoor-kommandant, en *M. Nauta Peters*, officier van gezondheid der 2de klasse, beiden bij de dienstdoende schutterij te Harlingen; *S. Wijbenga*, kapitein-kommandant; *P. van der Veer* Cz., 1sten luitenant; *J. Droge*, 2den luitenant, en *P. Risselada*, officier van gezondheid der 3de klasse, allen bij de dienstdoende schutterij te Sneek; *E. C. Oosterbaan*, 1sten luitenant bij de dienstdoende schutterij te Franeker; *A. de Jong*, kapitein-kommandant der dienstdoende schutterij te Workum; mr. *J. G. van Wageningen*, voormalig majoor-kommandant der dienstdoende schutterij te Leeuwarden, thans kolonel-kommandant der 1ste afdeeling rustende schutterij in de provincie Friesland, wonende te Leeuwarden; *A.* Wz. *de Klein*, voormalig 2den luitenant, wonende te Leeuwarden; *D. Fontein* Freerksz., voormalig kapitein; *J. F. Hoekstra*, voormalig 1sten luitenant, en *D. van der Hout Brouwer*, voormalig luitenant, allen wonende te Harlingen; *S. van Berg*, voormalig 1sten luitenant, wonende te Westergeest (Kollumerland); *C. Hoek Bent*, voormalig kapitein, en *P. Haga*, voormalig 1sten luitenant, beiden wonende te Sneek; *A. R. van Voorst*, vroeger 2den luitenant-kwartiermeester bij de voormalige mobile schutterij, laatstelijk kapitein bij de rustende schutterij in de provincie Friesland, wonende te Heerenveen; *S. Hulscher*, adjudant-onderofficier; *J. J. Ras*, sergeant-majoor; *P. Vinken*, *M. van der Werf* en *S. Aebinga Smeding*, muzikanten; *H. Lubach*, *P. Tielenburg*, *H. Landsheer*, *A. Andries*, *J. Franconi*, *J. Janssen*, *H. Harings*, *P. Schat* en *P. E. Frank*, tamboers; allen bij de dienstdoende schutterij te Leeuwarden; *H. de Vries*, sergeant-majoor; *J. A. Rijpema* en *D. IJ. Dijkstra*, tamboers, allen bij de dienstdoende schutterij te Bolsward; *R. Posthuma*, korporaal-tamboer, en *N. Smit*, tamboer, beiden bij de dienstdoende schutterij te Harlingen; *B. Stellingwerff*, sergeant-majoor; *B. Haga* Az., sergeant; *C. Zwartz* en *L. Blom*, tamboers, allen bij de dienstdoende schutterij te Sneek; *J. J. Piebenga*, sergeant-majoor bij de dienstdoende schutterij te Franeker; *S. F. Blauwstra*, voormalig sergeant-majoor; *B. Ros* en *E. Bekius*, voormalige sergeants; *J. Sickler*, *J. van der Werff*, *M. A. Arnoldus* en *F. Gillebaart*, voormalige muzikanten, en *C. C. Kolff*, voormalig tamboer, allen wonende te Leeuwarden; *J. F. Martens* en *J. D. Jolmers*, voormalige schutters, en *S. D. Bartstra*, voormalig tamboer, allen wonende te Bolsward; *S. Zwaal* en *H. Vermeulen*, voormalige sergeant-majoors, beiden wonende te Harlingen, en *J. M. Roos*, voormalig schutter, wonende te Workum.

Bij besluit van den 6 dezer heeft Z. M. goedgevonden: 1°, aan de nagemelde officieren bij de dienstdoende schutterijen op hun verzoek eervol ontslag te verleenen, te weten: aan mr. *C. W. Hubrecht*, als 1ste luitenant bij de dienstdoende schutterij te Leyden, op grond van art. 64 der gemeentewet; aan mr. *J. E. van den Broek*, als 2de luitenant bij de dienstdoende schutterij te Middelharnis, en zulks op grond van art. 64 der gemeentewet; aan *J. Mees*, als 2de luitenant bij de dienstdoende schutterij te Rotterdam; aan *J. Wenneker*, als 1ste luitenant bij de dienstdoende schutterij te Schiedam; aan *F. de Neufville*, als 2de luiten. bij de dienstdoende schutterij te Amsterdam; 2°, te benoemen: bij de dienstdoende schutterij te Nijkerk, tot 1sten luitenant *J. D. Klaasen*, thans 2de luitenant, en tot 2den luitenant *J. F. van Medenbach de Rooy*, thans schutter; bij de dienstdoende schutterij te Leyden, tot 1sten luitenant *H. N. van Haansbergen*, thans 2de luitenant, en tot 2de luitenants mr. *C. Cock*, mr. *A. J. Hoekwater* en *H. P. J. van Wensen*, thans schutters; bij de dienstdoende schutterij te Middelharnis, tot 2de luitenants *P. C. Broek* en *A. C. Kolff*, thans schutters; bij de dienstdoende schutterij te Rotterdam, tot 2den luitenant *H. Erkelens*, thans schutter; bij de dienstdoende schutterij te Schiedam, tot 1sten luitenant *J. Loopuyt*, thans 2de luitenant; tot 2den luitenant mr. *W. J. J. Nolet*, thans sergeant, en tot 2den luitenant à la suite mr. *A. J. Beukers*.

Bij Zr. Ms. besluit van den 1 dezer is de heer *L. D. Oury* erkend als consul-generaal van het Fransche gemeenebest te Amsterdam.

— Het *Staatsblad* n.° 143 bevat een Koninklijk besluit van den 31sten ll., waarbij het kantoor Kiefhutte (Gelderland) wordt opengesteld als gerijfkantoor voor den invoer van accijnsgoederen, onder dadelijke betaling van den accijns.

— Gisteren is alhier een Ministerraad gehouden, welke door al de leden van het Ministerie werd bijgewoond.

— De Minister van Finantien, gelezen hebbende eene missive van een der heeren verificateurs voor de comptabliteit, daarbij de vraag voorstellende, of eene lading maatkolen, op den Rijn-ijk ingevoerd, en bestemd om in particulier entrepôt te worden opgeslagen, moet worden in aanslag genomen voor 7/8 maatkolen en 1/8 schaalkolen, ook dan, wanneer er in het geheel geene schaalkolen gevonden zijn? — en in aanmerking nemende, dat de aanslag volgens den Rijn-ijk, wat de soort der steenkolen betreft, slechts vertegenwoordigt de gemiddelde uitkomst, bij de verificatie van verschillende ladingen bevonden, zoodat de debitering nu eens voor eene grootere, dan weder voor eene geringere hoeveelheid van de verschillende soorten zal plaats hebben, dan werkelijk van elke soort in de ladingen aanwezig is; overwegende, dat een aanslag naar eene gemiddelde uitkomst geen bezwaar oplevert bij het houden der rekening in geld, zoo als die voor de steenkolen, welke in consumtie worden genomen; doch dat dezelve daarentegen onbestaanbaar is bij het houden eener rekening in goed, zoo als die bij opslag in entrepôt; — heeft bij resolutie van 28 augustus jl., n.° 17, goedgevonden: te verklaren, dat geene aangiften van steenkolen op den Rijn-ijk, met bestemming om in entrepôt te worden opgeslagen, kunnen worden aangenomen.

Dezelfde Minister, gelezen hebbende eene missive van een der heeren arrondissements-directeurs der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen, daarbij des Ministers beslissing inroepende op de volgende vragen: 1°, of op het kantoor *B* van toepassing is de bepaling, vervat in de 2de zinsnede van art. 65 der algemeene wet van den 26 augustus 1822 (*Staatsblad* n.° 38), wanneer goederen, aan uitgaande regten onderworpen, aldaar ten uitvoer worden aangegeven? 2°, of, zoo deze tweede vraag toestemmend moet worden beantwoord, voor de afgifte van het in genoemd artikel aangeduide renversaal, de leges van 15 cents, bedoeld bij tarief *D*, behoorende bij het Koninklijk besluit van den 6 junij 1819, n.° 3, kunnen geheven worden? 3°, of goederen, aan geene uitgaande regten onderworpen, tusschen de laatste wacht en de grenzen, wanneer deze wacht niet aan de uiterste grenzen is gelegen, van eenig en van welk document moeten voorzien zijn? — heeft bij resolutie van 28 augustus jl., n.° 116, te kennen gegeven ad primum, dat het kantoor *B*, zich op eenen afstand van 2839 ellen van de grenzen bevindende, allezins moet gerekend worden te behooren tot die laatste wachten, welke niet aan de uiterste grenzen gelegen zijn, en waarop alzoo art. 65, 2de zinsnede, der algemeene wet van toepassing is; ad secundum, dat, bijaldien aan genoemd kantoorgoederen, aan uitgaande regten onderworpen, ten uitvoer worden aangegeven, het niet noodig is, het uitgaand paspoort uit het register uit te snijden en daarna onmiddellijk weder in te trekken, om tegen een renversaal te worden verwisseld, maar dat men kan volstaan met het aanvullen en doen teekenen van den stok van het register van uitgaande paspoorten, zonder uitsnijding van het bewijs of strook, terwijl door hetzelve, alzoo met het register vereenigd blijvende, een streep zal worden gehaald, en hetzelve dadelijk zal worden vervangen door het renversaal, waarvan de stok alleen het nommer van inschrijving in het register der uitgaande paspoorten zal aanwijzen; wordende het nommer van het afgegeven renversaal op den stok van het register van uitgaande paspoorten aangeteekend; dat in deze gevallen van primitive aangifte op het bedoelde grenskantoor, aan den uitvoerder alleen berekend mogen worden de leges, welke op het paspoort zouden verschuldigd zijn, zoodat inderdaad het renversaal *om niet* wordt uitgegeven; onder opmerking tevens, dat de goederen naauwkeurig op het uit te reiken renversaal moeten worden omschreven; ad tertium, dat voor de goederen, vrij van uitgaande regten, volgens art. 143 der algemeene wet van 26 augustus 1822, behoudens het daarbij voorgeschrevene bij den uitvoer, *geene hoegenaamde* documenten worden vereischt, en dat mitsdien voor die goederen geene afgifte van renversalen aan de laatste wacht behoeft plaats te hebben.

— Den 4 dezer heeft het committé van defensie nog eene vergadering gehouden en daarop zijne werkzaamheden geschorst, waarna de leden tot nadere bijeenroeping de residentie weder hebben verlaten.

— Heden zijn de manoeuvres en evolutien van de manschappen der garnizoenen van 's Hage, Delft en Leyden te Waalsdorp voortgezet. Dit maal waren die in het vuur, en van daar dat een grooter aantal toeschouwers zich reeds vroegtijdig naar het terrein had begeven. Van 8 tot 10 ure werden verschillende krijgsverrigtingen uitgevoerd, die gelegenheid gaven om zoowel de vlugheid der troepen als het beleid der oversten van de onderscheiden wapens te doen uitkomen. Ofschoon bij het vertrek der gecombineerde regementen het regenachtige weder weinig goeds voorspelde, werd het later droog en schoon, en was de aanblik op die troepen-massa, wier wapenen en helmen het zonlicht weerkaatsten, inderdaad voortreffelijk. Naar alle waarschijnlijkheid zal er nog slechts een of twee maal met deze manoeuvres in het vuur worden voortgegaan. Men vleit zich, dat Z. M. de voorlaatste of laatste met Hoogstdeszelfs tegenwoordigheid zal vereeren.

— Gisteren heeft aan het Ministerie van Binnenlandsche Zaken de aanbesteding plaats gehad van het verbreeden en geschikt maken van den jaagweg langs de beringing tot een rijweg; het aanleggen van een gedeelte wegs bij Halfweg, en het leveren van eene nieuwe pont voor de gemeenschap met rijtuig tusschen het stoomwerktuig de *Lijnden* en Halfweg, in een perceel, hetwelk is aangenomen door den heer *J. Schouten*, te Haarlem, voor *f* 2288.

— Het bouwen van eene vergaderzaal voor den Gemeenteraad alhier, op de binnenplaats van het raadhuis, is ll. maandag aangenomen door den mr. timmerman *J. H. de Swart*, alhier, voor de som van *f* 7,600.

— Gisteren had aan het lokaal van het provinciaal bestuur van Zuidholland de herbesteding plaats van het maken van eenige veranderingen in de inrigting en het uitbreiden der algemeene bewaarplaats van de minuten en registers der notarissen in het arrondissement, op den zolder van het lokaal der regtbank te Rotterdam; welk werk is aangenomen door den heer *C. M. van Steenis* te Rotterdam, voor *f* 720, zijnde slechts *f* 10 minder dan waarvoor gemeld werk primitief was aangenomen.

— Z. Exc. de heer *Rochussen*, oud gouverneur-generaal van Neêrlandsch Indië, is, van zijne reis naar België en Frankrijk, in deze residentie teruggekeerd.

— Men verneemt, dat onze stadgenoot, de heer med. dr. *J. A. Sänger*, gepensioneerd chirurgijn-majoor, door den Prins-Voorzitter der Fransche Republiek benoemd is tot ridder der orde van het Legioen van Eer.

— Van Regerings wege zijn voor de kamers van koophandel en fabrieken, te Amsterdam en Rotterdam, alsmede voor de Nederlandsche maatschappij ter bevordering van nijverheid, te Haarlem, exemplaren verzonden eener op 12 julij jl. te New-York verschenen bekendmaking, wegens de aldaar in mei 1853 te openen algemeene tentoonstelling van nijverheid, van den volgenden zakelijken inhoud: De tentoonstelling zal te New-York geopend worden den 2 mei 1853. De vereeniging wenscht, dat hare onderneming eene tentoonstelling worde van voortbrengselen van den grond, van de nijverheid en de schoone kunsten niet enkel in Amerika, maar ook in alle andere Landen. Tot haren agent voor alle Landen buiten het vasteland van Amerika heeft zij aangesteld den heer *Charles Buschek*, aan wien, onder het adres: *Office of the exhibition of the industry of all nations in New York, n.° 6, Charing Cross, London*, alle mededeelingen van inzenders moeten worden toegezonden, en bij wien alle verlangde inlichtingen te verkrijgen zijn. De vereeniging wenscht zoodra mogelijk de aanmelding te ontvangen van de voorwerpen, welke men ter tentoonstelling denkt in te zenden, waarbij tevens de aard derzelve opgegeven moet worden, alsmede de ruimte, welke voor de plaatsing daarvan noodig zal wezen. Van wege de vereeniging zal worden zorg gedragen voor de vereischte beweegkracht, ten einde de tentoongestelde machines in werking te kunnen brengen; daartoe wordt echter bij de voorloopige aanmelding opgave verlangp van de voor iedere machine vereischte beweegkracht. Schilderijen in lijsten zullen mede worden ten toon gesteld. Het tijdstip, waarop men de in te zenden voorwerpen zal kunnen in ontvang nemen, zal later worden bekend gemaakt. Daar, niettegenstaande den grooten omvang van het op te trekken gebouw, de beschikbare ruimte toch hare grenzen zal hebben, zoo behoudt de vereeniging zich het regt voor, aanvragen tot plaatsing geheel of ten deele te weigeren, waarbij de strengste onpartijdigheid zal worden in acht genomen. Evenzeer behoudt de vereeniging zich het regt voor, den duur der tentoonstelling te bepalen. Inzenders worden uitgenoodigd, eenen agent op te geven, aan wien de door hen ingezonden voorwerpen, na den afloop der tentoonstelling, zullen worden overgeleverd. Reeds zijn van onderscheidene kanten taltijke, en daaronder zeer belangrijke, toezendingen aangekondigd.

's GRAVENHAGE den 8 september.

Staten-Generaal.

EERSTE KAMER. — *Zitting van woensdag 8 september.*

In deze zitting heeft de Kamer hare werkzaamheden hervat.

Behalve eenige kennisgevingen van leden, die wegens ongesteldheid of uit anderen hoofde verhinderd zijn ter vergadering tegenwoordig te zijn, is ook ingekomen eene missive van den heer *van Meurs*, kennis gevende van zijn besluit om afstand te doen van het lidmaatschap der Kamer. Hij acht het bij die gelegenheid van zijn pligt den Voorzitter en zijne medeleden de verzekering te geven, dat hij hoogen prijs stelt op de ondervondene welwillendheid, welke hij zich steeds met dankbaarheid zal herinneren. — Zal medegedeeld worden aan den Minister van Binnenlandsche Zaken.

Voorts zijn ingekomen de Koninklijke besluiten, houdende aanneming van het verzoek om ontslag van de ministers *van Spengler* en *van Rosenthal*, en benoeming in hunne plaats van de heeren *Forstner van Dambenoy* en *Strens*, zoo mede van de opdragt der portefeuille van Hervormde eeredienst aan den minister *van Bosse*.

Van wege het Kabinet des Konings zijn ingekomen de bekrachtigingen des Konings op door de beide Kamers aangenomen wetten. Voorts afschriften van de gesloten overeenkomsten met België: 1°, wegens het toezigt op de beplantingen der Maasoevers; 2°, tot verbinding van beide Rijken door spoorwegen.

Voorts zijn nog ingekomen eenige adressen van belanghebbenden over de wet op den waarborg en de subsidien voor behoeftige besturen en eenige boekwerken.

Eindelijk zijn van de Tweede Kamer ingekomen de volgende wetsontwerpen, welke naar de afdeelingen worden verzonden, gelijk die heden op nieuw zijn zamengesteld: 1°, nopens de betaling van het achterstallig aandeel van Nederland in de Russische schuld in Holland; 2°, wegens den waarborg en de belasting der gouden en zilveren werken; 3°, tot aanwijzing der ontheffingen ter zake van de directe belastingen enz. in het hertogdom Limburg; 4°, tot veranderde toepassing van het tarief op *eau de carmes*; 5°, tot onteigening van percelen over den weg langs de nieuwe haven te Groningen; 6°, tot regeling van den pligt der provincie om behoeftige gemeenten te hulp te komen, en 7°, negen en twintig naturalisatie-ontwerpen.

Daarna is de Vergadering gescheiden.

ROTTERDAM den 8 september.

Wij vernemen, dat de onlangs alhier overleden heer *H. Rochussen* aan de Academie van beeldende kunsten en technische wetenschappen eene schilderij heeft gelegateerd van wijlen onzen verdienstelijken stadgenoot *P. A. Dijxhoorn*, gestoffeerd door wijlen den onvergetelijken *W. H. Schmidt*. De schilderij zelve heeft als kunstwerk daardoor hoogere waarde niet alleen, maar ook als geschenk aan de Academie, die in hare vorige gedaante zulke naauwe betrekkingen op beide, het Vaderland en de kunst helaas! te vroeg ontvallen, kunstenaars bezat.

— In de eergisteren gehouden algemeene voorloopige vergadering van kiezers in het eerste district te Rotterdam, ter benoeming van eenen kandidaat voor het lidmaatschap der Provinciale Staten van Zuidholland, ter vervulling der vacature ontstaan door het bedanken van jonkheer mr. *W. T. Gevers Deynoot*, zijn voorgedragen de heeren jonkheer *A. L. Coenen* en *H. Hoffmann van Hove*, en is bij de eerste stemming met volstrekte meerderheid van stemmen gekozen jonkheer *A. L. Coenen*, die alzoo als kandidaat der vereeniging wordt aanbevolen.

— Bij vonnis van de correctionele kamer van de Regtbank alhier ter stede, van den 2 dezer, is de persoon van *Joseph van Hagchemberg*, vuurwerk- en ballonmaker alhier, als hebbende op den 11 julij ll. aan de herberg *de Vijf Sluizen*, onder Vlaardinger Ambacht, een luchtballon opgelaten met brandstoffen voorzien, in strijd met de verbodsbepaling vervat in art. 1 en 3 der wet van 19 januarij 1808, veroordeeld in eene boete van *f* 1000 en de kosten.

— Gedurende het onweder dat zich maandag avond tusschen vijf en zes ure ook boven deze stad ontlastte is in het naburig Delfshaven de bliksem op twee verschillende plaatsen in het huis van den heer *M. Houtman*, logementhouder in de *Vergulde Zwaan*, geslagen, trof de nok van het huis, rukte het lood langs den geheelen voorgevel en de borstwering weg en verbrijzelde de glazen en steenen met zooveel kracht dat eenige stukken steen op het dak van een huis aan de overzijde geworpen werden. Gelukkig is er geen brand van eenig belang ontstaan, noch heeft iemand eenig personnlijk letsel bekomen, ofschoon bijna al de huisgenooten zich nabij de plaats waar de bliksem insloeg bevonden.

Onder dagteekening van 6 dezer wordt uit Gorinchem geschreven: Gisteren sloeg, aan den Uppelschendijk, de bliksem in een huis, baande zich eenen doortogt door hetzelve, zonder brand te veroorzaken, vebrrijzelde eenige kopjes en schoteltjes, welke op tafel stonden, alsmede eene hangklok en spiegel, terwijl een meisje van circa 20 jaren aan de dij en een kind aan het hoofd getroffen werd, welke zich niet buiten levensgevaar bevinden. Ook sloeg de bliksem een boom door midden welke voor het huis stond.

Uit Utrecht wordt den 6 dezer berigt: Heden namiddag hadden wij alhier een zwaar onweder, vergezeld van veel regen en ijsstukken. Ten 2 ure teekende geene der meteorologische instrumenten op het observatorium alhier eenige bijzonderheid aan; alleen was de afwijking van de magneetnaald veel minder dan de vorige dagen op hetzelfde uur. Ten 3 ure 40 min. kondigde zich echter door het aanhoudend rollen des donders in het oostzuidoosten eene bui aan, die, naar het noorden gaande, de stad naderde. Even na 4 ure begon het groote droppels te regenen; ten 4¼ ure vielen er met den regen stukken ijs van eene lensvormige gedaante, die van 6 tot 10 Nederlandsche strepen in derzelver grootste middellijn hadden. Uitwendig waren zij met eene losse helder doorschijnende ijskorst omkleed, door welke men eenen witten ondoorschijnenden kern kon zien, die bijna de grootte eener gewone erwt had. Gelukkig was er slechts weinig wind, anders had hierdoor aan glasruiten eene groote schade kunnen worden aangerigt. Bij afwisseling vielen er donderslagen, somtijds van verschillende kanten van den horizon. De wind, die ten 2 ure zuidoost was, werd achtereenvolgens oost, noord en noordwest. Kort vóór 5 ure was de regen zeer sterk, zoodat dezelve ten 5 ure rreds ter hoogte van 14,6 strepen gevallen was. Van ongelukken door den bliksem in de stad veroorzaakt hebben wij niets vernomen. Ook verdient het opmerking, dat de temperatuur na de verschillende onweersbuijen van den laatsten tijd zoo weinig is gedaald.

Uit Goes wordt den 6 dezer gemeld: Gisteren hadden wij hier weder een dier hevige onweders, die anders in onze streken zeldzaam zijn. Van 4 tot 6 ure in den namiddag hing de bui bijna voortdurend boven deze stad, en ontlastte zich door de felste bliksemstralen en donderslagen, waarbij men onwillekeurig aan ongelukken dien ten gevolge denken moest. Hoewel er geene directe ongelukken in onze stad of omstreken te betreuren zijn, ondervond men echter den invloed van het hevige onweder. Ten eerste sloeg de bliksem in een huis in de voorstad alhier, verbrijzelende den schoorsteen en een gedeelte van het dak des gebouws, alsmede eenig huisraad, dat zich binnen in hetzelve bevond; ten andere werden eenige boomen door het weder getroffen en verbrijzeld; maar, ten derde, bejegende den wagen, die met passagiers van het Wolfaartsdijksche veer naar onze stad reed, bijna een groot onheil. De bliksem toch sloeg kort bij het rijtuig neder, zoodat de passagiers den schroeijenden en verdoovenden invloed ontwaarden; de koetsier werd achterover geworpen, en de paarden zouden gewisselijk zijn dóór gegaan, zoo niet een der reizigers, de heer *van der Lek de Clercq*, lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, tegenwoordigheid van geest genoeg bezeten had om onverwijld de lijnen te grijpen, de paarden in te houden en alzoo grooter onheil te voorkomen.

Gedurende het onweder dat zondag namiddag woedde is de bliksem in de Protestantsche kerk te Engelen geslagen, waardoor de leijen van den toren dier kerk verbrijzeld zijn en het orgel zwaar beschadigd is; de bijbel werd van den lezenaar midden in de kerk geworpen. Gelukkig werd er op dien tijd geene godsdienstoefening gehouden.

— Onmiddellijk na het ontvangen van het berigt, dat de wel eerwaarde zeer geleerde heer *G. P. Kits van Heyningen*, predikant te Rijsoord, voor het beroep naar Oudewater bedankt had, is zijn wel eerw. door den breeden kerkeraad dier gemeente, met eenparigheid van stemmen, ten tweeden male tot herder en leeraar beroepen.

— Naar men verneemt, zijn bij het bestuur der te Dordrecht gevestigde afdeeling der Hollandsche Maatschappij van Landbouw reeds vele opgaven ingekomen van voorwerpen, welke zullen worden ingezonden voor de op den 17 dezer aldaar te houden tentoonstelling van paarden, vee en pluimgedierte; zoodat men verwachten mag dat die tentoonstelling door keur van voorwerpen

zal uitmunten, en de vele en aanzienlijke prijzen, bij het programma uitgeloofd, zullen kunnen worden toegewezen en uitgereikt. De inhoud van dat programma draagt de onmiskenbare blijken, dat de op handen zijnde tentoonstelling tot eene wezenlijke aanmoediging voor den landbouw strekken moet, en wij hopen dat alle houders van paarden, vee en pluimgedierte hierdoor zullen worden opgewekt om, door de inzending van zoodanige voorwerpen, die door goede hoedanigheden uitmunten, te toonen, dat zij die pogingen weten te waarderen en naar de uitgeloofde prijzen wenschen mede te dingen.

— Bij gelegenheid van het bezoek der gemeente Leyden door den Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland, op saturdag ll., heeft in den avond van dien dag het muziekgezelschap *Vermaak door Toonkunst* eene serenade aan den Commissaris gegeven, die zich ten huize van den Burgemeester bevond. Na den afloop daarvan heeft de Commissaris ten elf ure de gemeente verlaten.

— Maandag namiddag ten een ure werd te Amsterdam de tentoonstelling van schilderstukken enz. van levende meesters in de zalen der Koninklijke Akademie van beeldende kunsten geopend, in tegenwoordigheid van verschillende burgerlijke en militaire autoriteiten, commissien, inzenders van werken voor de tentoonstelling enz. De heer mr. *J. van Lennep*, lid en secretaris der commissie, voerde bij die gelegenheid op eene treffende wijze het woord.

— Eergisteren is de Mijdrechtsche droogmakerij, volgens den catalogus groot 900 bunders, gekocht door den heer *A. Mijnlieff* Fz, steenbakker te Kortenoord, onder Nieuwerkerk aan den IJssel, voor *f* 203,000.

— Omtrent de nu afgeloopen reis des Ministers van Binnenlandsche Zaken naar Zeeland verneemt men nog nader, dat hij, vrijdag avond ten zeven ure te Stavenisse aangekomen, aldaar zijn intrek nam en nachtverblijf hield bij den ambachtsheer, mr. *C. van der Lek de Clercq*, lid van de Eerste Kamer; dat de ingezetenen de ontvangst zoo veel luister hebben bijgezet als de localiteit toeliet, en dat Zijne Excellentie den volgenden morgen het kerkgebouw en de zich daarin bevindende fraaije graftombe bezigtigd heeft, waarna hij de plaats verliet, om de terugreis voort te zetten.

— Laatstleden saturdag nacht brak in de bakkerij van *Labeur*, in het Rioolstraatje te Vlissingen, brand uit, door welken dat huis geheel vernield is. Onder de snel opgekomene spuiten prijst men bijzonder die van Zr. Ms. korvet SUMATRA.

— In de vorige week zijn in Friesland 28 runderen ter zake der longziekte afgemaakt. Totaal 5851.

— De tentoonstelling te Arnhem, welke ll. zondag gesloten is, werd in het geheel door 71,243 personen bezocht. Het getal bezoekers bedroeg van den 30 augustus tot den 5 dezer 11,366, en wel den 30 augustus 1609, den 31sten 1614, den 1 dezer 738, den 2den 1923, den 3den 2023, den 4den 792 en den 5den (den dag der sluiting) 2667.

— De waterhoogte te Arnhem was den 7 dezer 2 el 7 palm 3 duim.

— Een onzer Duitsche correspondenten, zegt het *Handelsblad*, deelt de volgende bijzonderheden mede, omtrent de onderhandelingen over het zenden van eene deskundige commissie, van wege eenige Duitsche Staten, naar Suriname, welke berigten onze correspondent verzekert van eene geloofwaardige zijde afkomstig te zijn: De Nederlandsche Regering had, gelijk wij reeds gemeld hebben, den wensch te kennen gegeven, dat er eene uit drie leden bestaande commissie naar Suriname gezonden wierd, om zich omtrent alle punten betreffende het aanleggen van kolonien op dat eiland inlichting te verschaffen; tot deze commissie zou Beijeren een geneesheer, Wurtemberg een landbouwkundige, het groothertogdom Baden een bergbouwkundige leveren. De Nederlandsche Regering voedde en voedt nog heden de stellige verwachting, dat een onpartijdig rapport van eene zoodanige commissie allezins geschikt zou zijn, om een niet gering gedeelte van landverhuizers uit Duitschland naar Suriname te doen vertrekken. De Beijersche Regering wees van hare zijde het deelnemen aan zulk eene commissie van de hand. Hierop werd van wege Nederland aan de beide overige Regeringen de uitnoodiging gerigt, om ook het derde lid (een geneeskundige) van deze commissie te benoemen. De Regeringen van Wurtemberg en Baden hebben zich thans bereid verklaard aan dat verzoek in dier voege te voldoen, dat zij tot de bedoelde zending geschikte personen zouden opgeven, zoodat het aan de Nederlandsche Regering werd overgelaten, uit de genoemde personen zelve eene keus te doen en de noodige schikkingen met den gekozene te maken. De tijd, welken de zending der drie deskundigen zal duren, moet voorloopig op drie jaren vastgesteld zijn. Behalve een jaarlijksch tractement van *f* 2,400 voor elk lid der commissie, zal hun tevens geheel vrije heen- en terugreis worden toegestaan, terwijl tevens de Nederlandsche Regering de bestrijding van alle kosten voor hun verblijf op Suriname op zich neemt.

Onlangs werd ook in onze Courant de uitgave der *Beknopte Geschiedenis van Friesland, in hoofdtrekken*, door den heer *W. Eekhoff*, Archivarius van Leeuwarden enz. aangekondigd. Nadere gezette kennisneming met dit werk doet het ons ruimschoots aanbevelen. De geschiedenis van dat belangrijk gedeelte onzes Koningrijks, van het gewest dat de bakermat der voorzaten onzer regerende Vorsten was, van het fier en vrijheidlievend volk, dat zijne onafhankelijkheid zoo lang staande hield, welks moed in de hagchelijkste tijdsgewrichten zooveel tot redding des geheelen Vaderlands bijdroeg, is onder ons Hollanders nog maar al te weinig in bijzonderheden bekend, en mag zulks niet langer blijven. Het belangrijk werk van den kundigen en ijverigen *Eekhoff* geeft, uit de beste bronnen geput, in onderhoudenden en fikschen stijl, niet slechts een geregeld overzigt dier geschiedenis, waarin niet zelden tot hiertoe weinig of niet bekende bijzonderheden voorkomen, maar tevens van alles wat in Friesland, vroeger en later, voor waterstaat, openbare werken, nijverheid, landbouw, handel en scheepvaart, kunsten en wetenschappen verrigt is; terwijl ook aan de kerkelijke geschiedenis der verschillende gezindten hoogst gewigtige bladzijden gewijd zijn, en alles doormengd is met wenken en opmerkingen die de behartiging ten volle verdienen. Behalve aanteekeningen, ophelderingen en bijvoegsels, vindt men, na het hoofdwerk, belangrijke bijlagen, namelijk een tijdrekenkundig overzigt van de voornaamste gebeurtenissen der Friesche geschiedenis en een zoodanig overzigt van de Friesche Vorsten, Opperhoofden, Koningen, Stadhouders enz., van de vroegste tijden tot 1851; terwijl alles, tot meerder gemak der lezers en bezitters des werks, met eene opgave van inhoud en verdeeling en een alphabetisch register der voornaamste gebeurtenissen, zaken en personen besloten wordt. Een smaakvolle titel en eene nette schetskaart van den waarschijnlijken toestand van het land der Friezen en hunne naburen, omstreeks den aanvang onzer tijdrekening, verhoogen de waarde des boeks, welks geheele uitvoering de zorg des Schrijvers en Uitgevers en de pers van den heer *L. Schierbeek* te Leeuwarden tot eer strekt. Een ruim debiet, ook in onze provincie, moge zoo veel arbeid en zorg bekroonen!

Met even groot genoegen als die van bovenvermeld Werk zullen de beoefenaars en hoogschatters onzer Vaderlandsche Geschiedenis dezer dagen de aankondiging van de uitgave der derde Aflevering van den *Historischen Atlas van Noord Nederland*, van de *XVIde eeuw tot op heden*, door onzen geleerden en smaakvollen stadgenoot mr. *G. Mees* Az., hebben opgemerkt. De keurig in steen gegraveerde kaart van *Noord-Nederland in* 1530 wordt in die Aflevering door een allerbelangrijksten tekst vergezeld, die van de natuurlijke en staatkundige gesteldheid des lands in de laatste tijden der Grafelijke Regering, in boeijenden stijl, een allerhelderst overzigt geeft, zoodat men zich, als ware het, geheel ziet overgeplaatst in dat woelig „tijdperk van overgang, waarin een grootsche doch ongedachte en ongewachte toekomst werd voorbereid.” Bij het in het licht verschijnen der beide eerste Afleveringen, in october 1851, hebben wij getracht het plan van Schrijver en Uitgevers meer uitvoerig te doen kennen. Voor niet weinigen, welke zich deze Afleveringen reeds hebben aangeschaft, zou het overtollig zijn daarop terug te komen; voor anderen, die dit tot hiertoe nalieten, mogen deze weinige regelen tot herinnering en aanbeveling strekken. Zoodanige Werken, het is niet te loochenen, zijn kostbaar; maar zij hebben dan ook eene groote en blijvende waarde, en wegen tegen vele romans en niet zelden smakelooze zoogenaamde boeken van smaak meer nog in degelijkheid en leerzaamheid dan in prijs op. De geschiedenis des Vaderlands grondig te leeren kennen, en aan het opkomend geslacht bekend te maken, — nog onlangs werd het openlijk welsprekend betoogd, — is een der eerste pligten van elken beschaafden Nederlander. Aangenaam is het dus ondernemingen als deze, die tot bereiking van dat doel zoo bevorderlijk zijn, te mogen aankondigen en aanbevelen.

Van ROTTERDAM uitgeklaard *Eugenie*, E. J. Bargman, naar Batavia, en *Gouverneur van der Eb*, A. van der Hart, naar de Kust van Guinea.

HELLEVOETSLUIS den 7 dezer. Gisteren namiddag niets gepasseerd; de wind N. — Heden morgen stoomde in zee *Batavier* naar Londen. En arriveerden *Ivanhoe* (st.) van Leith; *Jonge Jacobus*, P. van Rijn, en *Anna Agatha*, J. Klingen, van Archangel; de wind N. O.

HELLEVOETSLUIS den 8 dezer. Gisteren namiddag zeilde in zee *Maria Johanna*, G. van der Gaauw, n. Gibraltar. En arriveerden *Regulus*, E. Wallis, v. Archangel; *Olette*, J. Möller, en *Freija*, J. C. Klepzig, v. Riga; de w. N. O. — Heden morgen *Albatross* (st.) v. Liverpool; *Earl Stradbroke*, J. Dance, v. Londen; *Samuel & Sarah*, R. Robinson, van Sunderland, en *Severn*, W. Moore, van Ostende. En zeilden *Japara*, C. Kramers, naar Batavia; *Fortuna*, T. van der Borden, naar Gibraltar; *City of Rotterdam*, W. Branch, naar Bristol; *Villa d'Equa*, A. Cafiero, naar Newcastle; *Johann Heinrich*, F. Jähnke, naar de Oost Zee, en *Arnold*, F. Parrow, op avontuur. En stoomden in zee *Earl of Auckland*, *Queen* en *Attwood* naar Londen; de wind N. O.

BRIELLE den 7 dezer. Gisteren na posttijd arriveerde *Louise*, J. J. von Holt, v. Koningsbergen; — heden voor posttijd *l'Estafette* (st.) van Duinkerken. En zeilden *Hermoder*, J. Jensen, naar Hartlepool, en *Albertine*, H. K. Potjewijd, naar Memel; de wind O.

BRIELLE den 8 dezer. Gisteren na posttijd arriveerden *Gebroeders Fokkes*, D. Fokkes, en *Annechina Jantina*, S. G. Oostra, van St. Petersburg. En zeilde *Charlotte*, L. C. Gunvalsen, naar Hartlepool. Heden voor posttijd arriveerden *Giraffe* (st.) van Londen; *Emerald*, J. Ford, van Ipswich; *Ceres*, H. G. Bossinga, van St. Petersburg, en *Annechina Jantina*, P. Pijbes, van Bergen. En stoomden in zee *Rainbow* naar Londen, *Norfolk* naar Goole, *Camerton*, en zeilde *Suffolk*, W. Holdsworth, beiden naar Hull; de wind N. O.

MAASSLUIS den 7 dezer. Heden is alhier voor posttijd niets gepasseerd. Kapitein S. Post is gisteren bij de Pan geankerd; de wind N.

MAASSLUIS den 8 dezer. Gisteren na posttijd zeilden in zee *Ida Cornelia*, W. F. Schenk, naar Libau, en *Onderneming*, B. C. Post, op avontuur. Ook kapitein S. Post is wel in zee gekomen. En arriveerde *Jonge Klaas*, E. D. Schaap, van St. Petersburg. Heden morgen zeilde *Alone*, H. Kröger, naar Hartlepool; de wind O.

TEXEL den 6 dezer. De wind O. Z. O. — O. N. O. Binnengekomen *Magnet* (st.) en *Lord John Russell* (st.) van Londen, B. J. Amsinga van Archangel, K. Z. Schut van Stettin, L. Priebee van Osterrisoer en C. R. Agerup van Fredrikstad; — gisteren nog M. Ouwehand v. Dantzig en C. M. Ulstrup v. Fredrikstad. Vertrokken J. Oliver naar Newcastle en M. Arnesen naar Fredrikstad.

TEXEL den 7 dezer. De wind O. Z. O. — Z. Binnengekomen J. R. Dood van St. Petersburg, H. B. Drok en R. S. Drok van Koningsbergen, N. Andersen, J. Andersen, C. P. Andersen en G. A. Haagensen van Drammen. Vertrokken G. Wortelboer naar Bordeaux, H. J. Bouder naar Nantes, N. Erichsen, H. de Jonge en J. Andersen naar Londen, H. S. Klid naar Liverpool en C. J. Christensen naar Drammen.

VLIE den 5 dezer. De wind O. N. O. Binnengekomen C. Wegener van St. Petersburg, R. Danielsen van Landscrona, J. L. Colle van Odensee, H. C. Wiethorn van Wevelsfleth en W. Breckwoldt van Glückstadt.

VLIE den 6 dezer. De wind O. N. O. Binnengekomen T. P. Teensma, H. G. Eefting, F. F. Bieze, H. H. Röttgers, J. E. Karst, G. R. Glim, A. U. Deen, J. E. Boekhout en A. Struik, alle negen van St. Petersburg; S. Johannesen van Riga, J. A. Hazewinkel van Koningsbergen, H. H. Lenger en H. A. Wolkammer van Dantzig, A. J. Borst v. Stettin, D. D. de Groot v. Christiansand, J. Pieper v. Brunsbuttel, J. H. Cassens van Nieuw Harlingerzijl, J. R. Peters van Schulperzijl, H. G. Fulfs v. Akkumerzijl, H. Riebeling v. Warverort en *Stoomvaart* (st.) van Hamburg. Vertrokken H. H. Kwint naar Stockton, G. H. Lucht naar St. Petersburg, P. S. Brouwer n. Riga, H. J. Blaak naar Koningsbergen, T. B. Oortjes naar Dantzig, O. W. Pronk naar Aalborg, J. W. Kuipers n. Frederikstad, *Willem I* (st.) naar Hamburg, A. Hendriks en A. F. Rasker op avontuur.

ZOLTKAMP den 4 dezer. Uit zee eergisteren *Albion*, T. Press, van Liverpool. Vertrokken heden *Vrouw Janneke*, Visser, naar Londen, en *Harmina Nepperus*, S. S. Brouwer, op avontuur.

VLISSINGEN den 7 dezer. Voor Antwerpen bestemd zijn alhier ter reede gekomen *Eudora*, Frage, v. St. Petersburg, en *Vrouw Martha*, de Jonge, van Dantzig. Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van deze reede in zee gezeild *India*, Claeys, en *Marie Amélie*, Klok, naar Hartlepool; *Probus*, Weeks, naar New-York; *Columbus*, Witt, naar Konstantinopel, en *Flora*, Tobbens, n. St. Petersburg. — Heden van ANTWERPEN vertrokken *New Hampshire*, Chase, naar New-York; *San José*, Tradua, n. Malaga; *Sieke van der West*, Steen, en *Wendelina*, Mulder, op avontuur.

AANGEKOMEN: Te CALLAO 17 julij *Diana*, P. L. Schep, en *Sophie*, G. Hofker, beiden van Pisco. Te VERA-CRUZ 31 dito *Augustin*, P. Aspeslagh, van Antwerpen. Te ST. THOMAS 5 augustus *Zeester*, J. Nenneboog, v. Amsterdam. Te QUEBEC 18 dito *Caroline*, Radmann, mede van Amsterdam, en *Johanna*, N. N., van Paimboeuf. Te GIBRALTAR 25 *Marchina*, H. T. Mulder, van Berdianski naar Falmouth, en 30 *Albert Schuringa*, A. J. Smit, van Newcastle. Te SWINEMUNDE 3 dezer *Anne Willem*, J. L. Dokter, mede v. Newcastle. Te MEMEL 31 aug. *Hesperus*, S. B. de Jonge, v. Harlingen. Te BOLDERAA dien dag *Harmonie*, S. T. Kramer, van Londen, *Hoop en Verwachting*, G. H. Pijbes, van Schiedam, en *Thetis*, J. F. Galle, van Dordrecht; 1 dezer *Amalia*, H. van Weerden Poelman, van Torrevecchia, en *Henriette*, E. P. Dik, van Bergen. Te NERVA 29 augustus *Catharina Frederika*, A. P. Smit, en *Concordia*, Meppelder, van Liverpool. Te KROONSTAD dien dag *Antje Jansen*, J. B. Stomp, van Londen, *Joseph*, Abrahams, van Antwerpen, en *Delphin*, C. B. Janssen, van Amsterdam; 30 dito *Newa*, L. J. Doekes, van Rotterdam, *Jonge Walrave*, M. K. Gnodde, van Livorno en Mentona, *Juliana Louisa*, K. L. Spijkman, v. Amsterdam, *Wilmina*, R. J. Kwakenbrug, v. Rotterdam, *Geessina*, P. H. Koning, van Liverpool, en *Jonge Willem*, W. P. Brandts, van Newcastle; 31 *Katharina*, D. H. de Groot Bakker, van Amsterdam, en *Alida Hendrika*, M. R. Klein, van Lissabon. Te ARCHANGEL 23 *Valeria Gerard*, Gielow, van Schiedam, en 24 *Maria Johanna*, J. A. Spijkman, van Amsterdam. Te GOTHENBURG 2 dezer *Jonge Wicher*, H. S. Dethmers, van Rotterdam. Te BERGEN 28 augustus *Sjouktje*, Fokkes, van Riga, en *Willem Jan*, L. Oversluizen, van Sunderland; 30 dito *Wubbina Catharina*, Meijer, van Brugge, en *Hermanus*, L. van der Laan, van Rotterdam. Te AARHUUS dien dag *Hendrika Margrietha*, J. B. Altena, van Stettin. Te TONNINGEN 1 dezer *Waakzaamheid*, A. J. Lever, van Amsterdam.

VERTROKKEN: Van AUX CAYES 28 julij *Marion*, Parker, en 29 dito *El Teide*, Stewart, beiden naar Falmouth. Van TRIEST 1 dezer *Dina Immechina*, J. J. de Jongh, en *Arien*, Arnold, beiden naar Smyrna. Van NIZZA 27 augustus *Annetta Fossina*, D. J. Kraan, naar Amsterdam. Van HAMBURG 4 dezer C. Köster en 5 J. Sievers, beiden mede naar Amsterdam; 6 B. W. Pekelder naar Koningsbergen. Van BREMERHAVEN 3 J. L. Muntendam, 4 *Frau Margaretha*, Hook, en 5 P. W. de Vries, alle drie naar Amsterdam. Van WARNEMUNDE 4 G. F. Waterborg naar Londen en *Rensina*, Kramer, naar Amsterdam. Van MEMEL 30 augustus *Maria Catharina*, R. H. Mulder, naar Rotterdam. Van BOLDERAA dien dag G. J. Ruibing naar Elseneur en K. A. Tap naar Holland; 1 dezer B. F. de Boer naar Elseneur. Van KROONSTAD 31 augustus *Gesina*, R. H. Schuth, naar Amsterdam, *Hillechina Catharina*, G. J. Mooi, *Eluisa*, Cacace, *Jenny*, A. H. van Wijk, en *Aurora*, J. K. Brouwer, alle vier naar Rotterdam, *Jezelina*, A. W. de Jonge, n. Antwerpen, en *Rehobohodt*, K. J. Scholtens, naar Elseneur.

UITGEKLAARD: Van NERVA 30 augustus *Gesina*, J. G. Postema, naar Amsterdam.

BERGEN den 1 dezer. De schepen *Soeblomsten*, kapit. H. C. Holm, en *Ceres*, J. W. Visser, beiden naar Amsterdam bestemd, zijn op de rivier in aanzeiling geweest, doch hebben geene aanmerkelijke schade bekomen. Echter moesten zij herwaarts terugkeeren om te repareren.

ELSENEUR gepasseerd: Den 1 dezer *Alida*, J. J. Peper, van Dordrecht naar Pillau; *Gesina Alida*, D. H. Botje, van Petersburg naar Antwerpen; *Betje Pronk*, Vos, van Newcastle, en *Morgenster*, W. W. Smit, van Rouaan, beiden naar Petersburg; *Riga*, T. H. Korter, van Harlingen naar de Oost Zee; *Willem Carel*, T. C. de Boer, *Jonge Andries*, T. A. Steffens, en *Castor*, R. R. de Jonge, alle drie naar Petersburg, en *Morgenstern*, J. Appel, naar Riga, alle drie van Amsterdam; *Lucinde*, E. Pottlich, van Stettin, en *Zeevaart*, H. D. Landeweer, van Petersburg, beiden naar Rotterdam; *Fennegina Arentina*, H. B. de Jonge, van Antwerpen naar Riga; *Frouwina*, D. H. Duit, van Liverpool naar Nerva; *Hendrika Ellida*, J. H. Oorburg, van Londen naar Stettin; *Alida*, C. H. Veen, van Schiedam naar de Oost Zee; *Gesina Jantina*, J. B. de Jonge, van Wick naar Stettin; *Hanna*, A. Lindroos, van Amsterdam naar Borga; *Jantina Anna*, W. K. Mulder, van Londen naar Koningsbergen, en *Catharina*, C. H. Vaalman, van Newcastle naar Dantzig. Den 2den *Bouwina*, Middel, en *Antina*, Westers, van Newcastle naar Stettin; *Alberdina*, H. C. Upmeijer, van Rotterdam naar de Oost Zee; *Argo*, H. H. Koster, van Londen naar Dantzig; *Reintje*, L. P. Teensma, van Rotterdam naar Petersburg; *Astrea*, J. A. Oldenburger, van Londen naar Koningsbergen; *Margaretha Gesina*, S. J. Edema, *Frouwina Elisabeth*, M. J. de Jonge, *Anje*, J. T. Klein, en *Alida*, T. F. Harding, alle vier naar Pillau, *Annegina*, Frey, en *Geerdina Beerta*, J. D. Flik, naar Petersburg, en *Caroline Henriette*, Peters, n. Riga, allen zeven van Amsterdam; *Alpha*, A. J. Zijl, van Liverpool naar Nerva; *Willem Hendrik*, K. K. Hangelbroek, van Hartlepool naar Sleeswijk; *Geertruida Speelman*, A. L. Speelman, van Liverpool n. Petersburg; *Harmina*, H. J. Hazewinkel, van Londen n. Carlscrona; *Anja Sietzia*, N. J. Huisman, van Macduff naar Stettin; *Vier Gebrüder*, N. E. Kramer, van Schiedam naar Libau, en *Johanna Mulder*, T. D. Faber, van Rotterdam naar Stettin. Den 3den *Harmonie*, H. A. Doewes, van Dundee naar Petersburg; *Maria Reifina*, C. O. de Groot, van Dordrecht, en *Elsina Jantina*, H. J. Zeven, van Rotterdam, beiden naar Pillau; *Figaro*, Ambrosius, van Batavia naar Stockholm, en *Anna*, E. Heeren, van Amsterdam naar Pillau. Den 4den *Hendrika Annechina*, H. K. de Boer, van Riga naar Amsterdam; *Arendina*, L. R. Leeuwes, van Riga naar Oporto; *Noordstar*, J. B. Brouwer, van Arensburg naar Schiedam; *Elisabeth Maria*, J. R. Wever, van Riga naar Delfzijl; *Wilhelmina*, C. van der Sloot, met potasch van Petersburg, en *Maria Catharina*, R. H. Mulder, met tarwe van Memel, beiden naar Rotterdam; *Geerdina*, H. W. Stuit, met rogge van Riga naar de Noord Zee; *Emma*, Schröder, met gerst van Riga naar de Maas, en *Margrietha*, B. J. Zoetekerk, met rogge van Riga naar Antwerpen; de wind O.

HOLTENAU gepasseerd den 1 dezer *Tweeling*, de Boer, v. Stettin naar Rotterdam.

Uittreksel uit de Lloydslijst van den 6 september:

Te LONDEN aangekomen 4 dezer *Cordula*, Ache, van Amsterdam; 6 *Martha*, Collis, en *Reinouw Engelkens*, Rozenbeek, v. Rotterdam, *Jonge Reintje*, Croese, v. Workum, *de Hoop*, Ouwehand, *Scandinavien*, Möller, *Vriendschap*, Woudstra, en *Margaretha*, Huizinga, alle vier v. Amsterdam; — in lading *Jacoba Gesina*, Reinders, n. St. Petersburg. Te YARMOUTH 3 *Queen Charlotte*, R. Fenner, van Rotterdam. Te LYNN 4 *Jantina*, Hazewinkel, v. Rugenwalde. Te STOCKTON 3 *Heber*, Decent, van Rotterdam. Te LIVERPOOL 5 *Cathinca*, Casse, mede van Rotterdam; — vertrokken 4 *Hendrika*, Keizer, naar St. Thomas. Van GRAVESEND dien dag *Harmonie*, Roelfsema, naar St. Petersburg. Van NEWCASTLE uitgeklaard 3 *Aaltje Pronk*, Schuur, naar St. Petersburg, *Heike Prins*, Prins, naar Koningsbergen, *Jeanne Marie*, Kolle, en *de Hoop*, Schut, naar Stettin, *Johanna*, Lodewijks, naar Elseneur, en *Agatha Hendrika*, Bernardus, naar Colding. Van LEITH vertrokken dien dag *Zwaantje Cornelia*, Bleeker, naar Koningsbergen.

Het schip *Dolfijn*, kapt. C. B. Brandligt, van Taganrog, is den 4 dezer om order te Falmouth binnengeloopen.

Het barkschip *de Amstel*, kapit. J. van Duyn, van Girgenti naar Dantzig, te Dartmouth binnen, heeft, na van de geledene schade hersteld te zijn, den 4 dezer de reis voortgezet.

Het schip *Foska Helena*, kapit. J. Portengen, van Amsterdam naar New-York, was den 2 dezer, en de *Salatiga*, kapit. J. N. Besier, van Rotterdam naar Soerabaija, den 3 dezer op de hoogte van Douvres.

Het fregatschip *Delft*, kapitein B. J. Muller, van Rotterdam naar Batavia, is den 4 dezer Deal gepasseerd.

CARGA-LIJST.

ALBERDINA, E. S. SCHERPBIER, van *Bergen*.

5040 waag Stokvisch, ***P. van Rossem;*** 29 heele, 2 halve en 1 derde t. Traan, ***A. T. Sölling en Co.;*** 50 heele en 1 halve t. dito, ***S. A. le Vino en Co.;*** 40 halve t. dito, ***Pluygers en Hauck;*** 34 heele, 9 halve en 1 derde t. dito, Order.

IN LADING LIGGENDE SCHEPEN.

Te Rotterdam:

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Barkschip *Eugenie*, kapitein *E. J. Bargman.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen.*

BATAVIA, het Barkschip *Ridderkerk*, kapit. *H. Noltee.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer* en *W.m Ruys, J. Dz.*

BERGEN, het Noordsch Schoenerschip *Paquet Fortuna*, kapitein *C. Svane.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

GENUA, het Nederlandsch Kofschip *Jantina*, kapit. *W. J. de Vries.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

GENUA, het Nederlandsch Kofschip *Dina Marchina*, kapitein *R. G. Engelsman.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

KAAP DE GOEDE HOOP, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Campagne-Fregatschip *Prinses Marianne*, kapit *Fl. Rietmeijer*, voerende eenen bekwamen Scheepsdoctor; om in het begin van October te vertrekken. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen.*

St. PETERSBURG, het Nederl. Kofschip *Lamechina*, kapitein *J. R. Prins.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

St. PETERSBURG, het Nederl. Kofschip *Gesina*, kapit. *L. S. Pinksterboer.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

RIGA, het Nederlandsch Kofschip *Roelfina Gezina*, kapit. *J. K. Bolhuis.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

STETTIN, het Nederlandsch Kofschip *Tweeling*, kapitein *J. J. Schoemaker.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

STETTIN, het Pruissisch Schoonerschip *Silberwiese*, kapitein *A. Herwig.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

TRIEST, het Nederlandsch Kofschip *Jonge Willem*, kapitein *H. B. Kappen.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

BEURS- EN MARKTBERIGTEN.

MADRID *den 1 September.* Spanje 3 per cents 45¾ geld; dito 1 per cents $23\frac{9}{16}$ geld; Rentel. Schuld 6 geld; Coupons 1¾ pap.

PARIJS *den 6 September.* Frankrijk 3 per cents 77 a contant en 77. 45 tegen ultimo; dito 4½ per cents 105. 40 a contant en 105. 85 tegen ultimo; de Actien van de Bank 2860; Spanje 1 per cents 23; dito Buitenl. 3 per cents 49; dito Binnenl. 44½; dito Passive 5¾; Rusland 4½ per cents 104. — A contant sloten de 3 per cents Fransche fondsen even als saturdag en de 4½ per cents 15 cent. hooger dan dien dag.

LONDEN *den 6 September.* De 3 per cents Geconsolideerden 100 a contant en 100⅛ voor rekening; de Gereduceerden 100⅜; de Actien van de Bank 230; Rusland 5 per cents 118½; Spanje 3 per cents 50⅛ voor rekening, dito Nieuwe Uitgest. 22⅞ a contant en 23 voor rekening, dito Passive geconverteerde 6; Portugal 4 per cents 37½; Brazilië 102; Mexico 3 per cents 25½ a contant, zonder coupon van januarij; Peru, 6 per cents 103½ a contant, dito 3 per cents Uitgest., 62; Venezuela 3½ per cents 44½; Holland, 4 per cents, Certificaten, 99¼; nieuwe Turksche leening 5 a 5½ premie.

ANTWERPEN *den 7 September.* België 2½ per cents 55⅜ geld. Spanje 1 per cents 22⅞; dito Binnenl. 3 per cents 45⅝ geld.

AMSTERDAM *den 8 September.* Nederlanden, Werk. Schuld, 2½ pc., 64½ a 64⅝, gebl. 64⅝; idem, 3 pc., 77½ a $77\frac{11}{16}$, gebl. $77\frac{11}{16}$; id., 4 pc., 96⅝ a $96\frac{11}{16}$. België, Cert. bij *Rothschild*, 2½ pc., 52⅞. Frankrijk. Cert., 3 pc., 72⅝. Rusland, bij *Hope en Co.*, 5 pc, 109⅛; Neg. 1831 en 1833, 5 pc., 96¾ a 96⅞; idem 1840, 4 pc., 91⅝; idem bij *Stieglitz*, 4 pc., $91\frac{3}{16}$. Spanje, Nieuwe, 1 pc., 23⅛ a $23\frac{3}{16}$; Binnenl., 3 pc., 45. Portugal. te Londen, 5 pc., 43⅞ a 43½; idem, 4 pc., 39⅞ a 40. Oostenrijk, Metaliek, 5 pc., 77½ a $77\frac{9}{16}$; id. 1847, 2½ pc., 40¼; idem 1851, 2½ pc., $39\frac{15}{16}$ a 40; idem 1849, 5 pc., 90⅝; idem letter B, 5 pc., $90\frac{7}{16}$. Polen, Aand. 1835, *f* 160. Sardinie, te Londen, 5 pc., 94¼. Philadelphia, Bank, 4½. Grenada, a ₤ 100, 2 pc., 23½ a $23\frac{7}{16}$; idem Uitgest. 12½. Mexico, te Londen, Nieuwe, 3 pc., $26\frac{11}{16}$ a 26¾. Venezuela, te Londen, 3½ pc., 43; id. Uitgest. 16⅝ a 17.

ROTTERDAM *den 8 September.* Nederlanden, Werkel. Schuld, 2½ pc., $64\frac{7}{16}$; idem idem, 3 pc., 77½; idem idem, 4 pc., 96⅝; Aand Handel-Maatschappij, 4½ pc., 125. Spanje, Buitenl., 1 pc., 23⅛ l. k., $23\frac{3}{16}$ h. k.; Binnenl., a *f* 6000, 3 pc., 45; Portugal, te Londen; 4 pc., 39⅝ l. k., 39¾ h. k., 39¾ gebl. k. Polen, Loten 1835 van *fl.* 500, *f* 159¾. Oostenrijk, Metaliek, 5 pc., 77½ l. k., 77⅝ h. k., 77⅝ gebl. k.: idem, Nieuwe, 5 pc., $90\frac{13}{16}$; idem, 2½ pc., $40\frac{5}{16}$ l. k., 40⅜ h. k., 40⅜ gebl. k.; idem 1851, 2½ pc., 40⅝. Grenada, 2 pc., 23¼; idem, ₤ 100, 2 pc., 23½. Mexico 1852, 5 pc., 25 l. k., $25\frac{1}{16}$ h. k. Ecuador $4\frac{3}{16}$; idem Coupons 23½ cents. Venezuela, Uitgest. 17⅞.

ROTTERDAM *den 7 September.* Londen 2 maanden *f* 11. 90, kort *f* 11. 95.

AMSTERDAM *den 8 September.* TARWE bij gerijven als voren; verkocht: 130 ℔ bonte Poolsche *f* 325, *f* 328; 129 ℔ dito *f* 313; 125, 127 ℔ dito *f* 308, *f* 312; 131 ℔ Pomm. *f* 272; 127 ℔ Mecklenb. *f* 252. — ROGGE bij partij iets lager afgegeven; verkocht: 117 ℔ Gedroogde *f* 175; 122 ℔ Odessa *f* 184; 122 ℔ Pruissische *f* 192, bij partij. — GERST iets lager: 117 ℔ Deensche *f* 170. — HAVER en BOEKWEIT zonder handel. — KOOLZAAD, op 9 vaten Olie te leveren: in Sept. eerstk. ₤ 53½; in Oct. eerstk. ₤ 54½; in Nov. eerstk. ₤ 55; in April eerstk. ₤ 57½; in Sept. 1853 ₤ 58. — RAAPOLIE: op 6 w. *f* 31¾; Vlieg. *f* 30¾ a *f* 31; 1 Oct. eerstk. *f* 30⅞ a *f* 31; 1 Nov. eerstk. *f* 31¾; 1 Dec. eerstk. *f* 32¼; 1 Mei eerstk. *f* 33½. — LIJNOLIE: op 6 w. *f* 32; Vlieg. *f* 31. — HENNEPOLIE: op 6 w. *f* 39. — RAAPKOEKEN, per 1040 st., *f* 58 a *f* 62. — LIJNKOEKEN, per 104 st., *f* 8½ a *f* 10½.

SCHIEDAM *den 8 September.* Jenever, het Nederl. Vat, zonder fust, *f* 18; Amsterd. proef, idem idem, *f* 19. 25. Zonder de belasting.

OPENBARE VERKOOPINGEN *van HUIZEN, enz.,*

IN HET NOTARISHUIS TE ROTTERDAM,

Woensdag den 8 September.

Het *Winkelhuis*, *Werkplaats*, *Bovenkamers enz.* en *Erve*, aan de Hoogstraat, over de Steigerschekerk, wijk 5, n.° 378. In trekgeld *f* 13800, daarboven *f* 500, opgehouden.

N.° 1. Het *Huis*, *enz.* en *Erve*, aan de westzijde van de Koestraat, M/12, n.° 143/155. In trekgeld *f* 3925.

N.° 2. Het *Huis* en *Erve*, aan de oostzijde van de Lange Pannekoekstraat, I/9, n.° 143/197. In trekgeld *f* 2025.

Heden nacht ontsliep zacht en kalm, na een smartelijk lijden, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, W. BIKKERS, in den ouderdom van 39 jaren, na eene gelukkige echtvereeniging van 18 jaren, mij met mijne beide Zonen, zijne reeds hoog bejaarde Ouders en verdere Betrekkingen in diepe droefheid achterlatende.

Rotterdam A.A VAN VLIET,
den 6 September 1852. Wed. W. BIKKERS.

Voor Passagiers en Goederen.
STOOMBOOTVAART OP SCHOTLAND.

Van **ROTTERDAM** naar **LEITH**, het Stoom-Schroefschip ***IVANHOE***, Kapitein **Thomas Robertson**; vertrekt Saturdag 11 September, des morgens vroeg. Adres ten Kantore van GEORGE LEVINGSTON en van J. A. HOUWENS.

STOOMBOOTVAART TUSSCHEN ROTTERDAM EN HULL.

De Stoomboot ***SEA GULL***, Kapitein ***Geo. Nichol***, vertrekt van **ROTTERDAM** naar **HULL** iederen ZATURDAG Morgen, en van **HULL** naar **ROTTERDAM** iederen WOENSDAG Avond.

Adres bij J. B. CROL & Co.

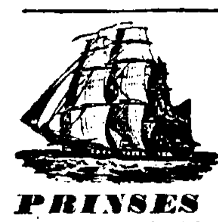

Te Rotterdam ligt in Lading,

naar de **KAAP DE GOEDE HOOP**, om in het begin van October te vertrekken, het extra snelzeilend, ***Nederlandsch*** gekoperd **Campagne FREGATSCHIP** ***PRINSES MARIANNE***, Kapitein ***F. Rietmeijer***, hebbende uitmuntende Inrigtingen voor Passagiers en varende eenen bekwamen **Scheepsdoctor.** Adres ten Kantoren van KUYPER, VAN DAM & SMEER en HUDIG & BLOKHUYZEN.

*** ACADEMIE VAN BEELDENDE KUNSTEN EN TECHNISCHE WETENSCHAPPEN TE *ROTTERDAM.*

BESTUURDERS der ACADEMIE van BEELDENDE KUNSTEN en TECHNISCHE WETENSCHAPPEN geven kennis, dat zij tot het **aannemen** van **LEERLINGEN** zitting zullen houden in een der Localen van de Academie, op Maandag en Dingsdag den **13**den en 14den dezer Maand, des avonds van **7** tot **9** ure.

Belanghebbenden worden tevens geïnformeerd, dat de Kweekelingen voor de Afdeeling **Beeldende Kunsten** boven de 12 jaren en die voor de Afdeeling **Technische Wetenschappen** boven de 13 jaren oud moeten zijn, en de laatste vóór hunne inschrijving bewijzen moeten geven, dat zij in het Lezen, Schrijven en in de vier Hoofdregelen der Rekenkunde, met de gewone en tiendeelige Breuken, genoegzaam bedreven zijn.

Namens Bestuurders voornoemd,

Rotterdam C. G. SCHUTZE VAN HOUTEN,
den 7 September 1852. *Secretaris.*

Een ***ziek Been,*** *van zeer gevaarlijken aard,* ***genezen*** *door de*

ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY.

Mejufvrouw POOLE, te Borough woonachtig, op de Mermaidplaats, n.° 2, was sedert geruimen tijd lijdende geweest aan een open Been, waaraan de voornaamste Chirurgijns, zoowel bijzondere als die der openbare Hospitalen, te vergeefs hunne kunst hadden beproefd, blijvende hunne herhaalde pogingen steeds zonder goed gevolg. Door het gebruik der **Pillen** en **Zalf** van ***Holloway*** werd het zieke Been echter genezen, tot verbazing van allen die het zagen, hetwelk te meer te bewonderen is, daar Mejufvrouw POOLE reeds in zeer gevorderden leeftijd verkeerde.

Zijn op *franco* aanvraag a contant te bekomen bij den Heer **J. P. B. SCHULTZE**, Depôthouder te **Gorinchem**; aan het Hoofd-Depôt bij den Heer **J. STRAATMAN**, te **'sHertogenbosch**; alsmede te **Londen**, Strand, 244, *Holloway's Etablissement. — Door het vermeerderd debiet zijn de* ***prijzen*** *thans de volgende:*

DOOSJES PILLEN van *f* 0. 90, *f* 2. 10, *f* 3. 30, *f* 7. 75, *f* 15. 50, *f* 23. 50.
POTJES ZALF..... „ - 0. 90, - 2. 10, - 3. 30, - 8. 15, - 15. 90, - 23. 90.

TENTOONSTELLING

VAN

PAARDEN, VEE EN PLUIMGEDIERTE,

DOOR DE AFDEELING
DORDRECHT EN OMSTREKEN DER
HOLLANDSCHE MAATSCHAPPIJ VAN LANDBOUW,
op Vrijdag den 17 September 1852,
des voormiddags ten 10 *ure, in* HET HOF VAN HOLLAND,
te ***DORDRECHT.***

Het Bestuur der Afdeeling brengt ter kennis, dat de termijn, bij het Programma bepaald, binnen welken de opgave tot inzending moest plaats hebben, is verlengd tot en met den **13 September** eerstkomende; wordende alzoo nog tot dien tijd elke rigtige opgave door den Secretaris aangenomen.

Namens het Bestuur der Afdeeling,
Mr. J. J. DE REUS, *Secretaris.*

Een Ieder wordt gewaarschuwd geen **CREDIET** te verleenen aan mijne Huisvrouw, ***MARTIJNTJE TUYL***, daar het **niet** door mij **zal worden betaald.**

Moercapelle
8 *September* 1852. BASTIAAN VAN LEEUWEN.

Men verlangt, tegen genot van een billijk **Salaris**, des verkiezende met **Kost** en **Inwoning**, eene ***eerste*** **MODISTE**, om dadelijk in functie te treden. Adres *franco*, onder nommer **6021**, aan het Bureau Nieuwe Rotterdamsche Courant.

Men vraagt, voor eene *drukke* **Huishouding**, eene **TWEEDE MEID**, die als zoodanig goed gediend heeft en liefst eene, die alsnog zoodanig dient en bewijzen kan overleggen van deugdzaam gedrag, bekwaamheid, trouw en bescheidenheid. Adres, in *franco* geschrift onder letter A, bij de Boekhandelaren en Drukkers *MENSING & DE KONING*, te Rotterdam.

Men vraagt tegen 1 November, bij eene deftige Familie, eene **zeer Bekwame KEUKENMEID**, van de P. G. en middelbaren leeftijd. — Diegenen zullen alleen in aanmerking komen welke van Getuigenissen, zoo van Gedrag als Bekwaamheden, voorzien zijn, kunnende alsdan ook op een Ruim Loon rekenen. Adres bij den Boekhandelaar *P. M. BAZENDIJK*, aan de Leuvehaven.

*** OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

De Notaris *VAN DEN BERG*, gevestigd te Hillegersberg, zal, namens zijnen Principaal **Maarten Zuidervliet**, ten zijnen Huize binnen de gemeente Bergschenhoek, op Woensdag den 15 September 1852, des voormiddags ten **10** ure, in het openbaar verkoopen:

Eene Partij **MEUBELEN** en **HUISRAAD**, bestaande in TAFELS, STOELEN, KASTEN, SPIEGELS, BEDDENGOED, eene KAGCHEL, KOPER-, TIN-, BLIK- en AARDEWERK, AFBRAAK, TURFKLEEDEN, TRAPPEN, alsmede **40,000 Zware TURVEN, 10,000 STEEKTURVEN** en **8000** Stuks *Eiken* **TALHOUTEN.**

Alles tegen *Contante Betaling;* zijnde het te Verkoopene op Dingsdag den 14 September 1852, van des voormiddags ten 9 ure tot des namiddags ten **2** ure, voor een ieder te bezigtigen.

*** OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

De Notaris *JAN VAN DER HOOP Jac. Zn.*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van zijne Principalen, is voornemens op Donderdag den 23 September 1852, des namiddags ten 5 ure, in het Lokaal van Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade aldaar, in het openbaar te veilen en te verkoopen:

N.° 1. Een hecht, sterk en gunstig gesitueerd **PAND**, bestaande in een **BENEDENHUIS**, ingerigt tot ***Loterijkantoor***, **BOVENHUIS** en **ERVE**, staande en gelegen aan de zuidzijde van de Hoogstraat, op den oosthoek van de Romeinsteeg, te Rotterdam, oud wijk I, n.° 424. nieuw wijk **9**, n.° 514, Kadaster sectie O, n.° 832. Aangeslagen in de Grondbelasting over 1852 tot *f* 92. 49. Verhuurd tot 30 April 1853, het Benedenhuis voor *f* **550** en het Bovenhuis voor *f* **400** in het jaar.

N.° 2. Een hecht, sterk en wel ter Nering staand **PAND**, bestaande in een **BENEDENHUIS**, ingerigt tot ***Broodbakkerij***, **BOVENWONINGEN** en **ERVE**, staande en gelegen aan de oostzijde van de Delftsche- of Spuivaart te Rotterdam, oud wijk G, n.° 326, nieuw wijk **7**, n.° 349, Kadaster sectie K, n.s 1214 en 1215. Aangeslagen als boven tot *f* 52. 59. Verhuurd, het Benedenhuis en de Bakkerij tot 30 April 1853 en de Bovenwoningen per week, te zamen voor *f* **774. 80** in het jaar.

N.° 3. Een hecht, sterk en wel gesitueerd **PAND**, bestaande in diverse **BENEDEN-** en **BOVENWONINGEN**, en **ERVE**, staande en gelegen aan de noordzijde van de Rotte in de gemeente Rotterdam, oud wijk Q, n.° 131, nieuw wijk **14**, n.° 204, Kadaster sectie C, n.s 954 en 955. Aangeslagen als boven, tot *f* 35. 04. Verhuurd in diverse percelen per week, te zamen voor *f* **393. 64** in het jaar.

Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van den voornoemden Notaris, terwijl de te veilen Percelen twee dagen vóór en op den dag der veiling zullen kunnen worden bezigtigd, mits voorzien zijnde van Permissiebiljetten, daartoe door den gezegden Notaris af te geven.

*** OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

De Notarissen *SANDER en PAATS*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van hunnen Principaal, zijn van meening op Donderdag den 16 September 1852, des namiddags ten *vier ure*, in het Locaal voor Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade, te veilen en aan de meestbiedenden of eerstmijnenden te verkoopen, *in vijf verschillende Percelen en nader in diverse combinatien.*

Een **PAND**, bestaande in Twee WOONHUIZEN met OPEN GROND of TUIN en ERVE, mitsgaders daarbij en achterstaande STALLINGEN met KOETSHUIS, MANÈGE, HOOIZOLDERS, verderen OPSTAL, ERVE en GROND, bevorens geweest zijnde eene ***Loodwitmakerij***, alles staande en gelegen aan den Coolsingel, in de gemeente Rotterdam, strekkende vóór van den Singel tot achter in de Sloot van de Kerklaan, in de Wijkverdeeling bekend oud letter S, n.° 10, nieuw wijk **15**, n.° 300 en 301, op den Kadastralen Perceelsgewijzen Legger der gemeente Rotterdam voorkomende sectie B, n.s 536, 1786, 1787, 1788 en 1789, ter gezamenlijke inhoudsgrootte van **16** Roeden **71** Ellen. Zijnde voor het geheel in de Grondbelasting over anno 1852 aangeslagen op de som van *f* 107. 36.

Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van de voornoemde Notarissen, aan de Hoogstraat, wijk **10**, n.° 80, te Rotterdam, en zal het te Veilene twee dagen vóór en op den dag der veiling, van 11 tot 2 ure, kunnen worden bezigtigd, op vertoon van een Biljet, daartoe door dezelve Notarissen af te geven.

*** OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

De Notarissen *DALEN en LAMBERT* en *JAN VAN DER HOOP Jac. Zn.*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van hunne Principalen, zijn voornemens om op Donderdag den 23 September 1852, des namiddags ten vijf ure, in het Locaal van Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade aldaar, in het openbaar te veilen en te verkoopen:

N.° 1. Een hecht en sterk **HEERENHUIS**, genaamd ***HET HUIS DE AREND***, bevattende vele ruime **Vertrekken**, met Stookplaatsen voorzien, groote **Keuken**, waarin de Pomp van eenen uitmuntenden in den grond gemetselden dubbelden Regenbak, Twee **Kelders**, groote **Open Plaats**, en **ERVE**, alles staande en gelegen aan de westzijde van de Rotte, in de gemeente Rotterdam, **wijk 14**, **n.° 116**; als mede nog een Stuk **OPEN GROND**, vóór het genoemde Huis aan de rivier de Rotte gelegen, Kadaster sectie C, n.s 683, 2189 en 2207. Aangeslagen in de Grondbelasting over 1852 tot *f* 70. 50. Verhuurd, met het volgende Perceel en een der Bergplaatsen van het Perceel N.° 3, tot 30 April 1854, voor *f* **800** 's jaars.

N.° 2. Eenen bijzonder fraai aangelegden **TUIN**, groot circa 60 Roeden, met **Koepel**, welke een riant uitzigt heeft, welig groeijend en wel aangelegd **Plantsoen** met opgaande Boomen, **Beek**, welke versch water uit de Rotte ontvangt, **Moestuin** met exquise Vruchtboomen en **ERVEN**, alles staande en gelegen achter het voorgaande Perceel en het Perceel n.° 4, Kadaster sectie C, n.s 696, 2502 en 2503, met regt van Uitpad op den Hofdijk en in de Vriendenlaan. Aangeslagen als voren tot *f* 17. 30, en belast met eene recognitie ten behoeve van het ambacht van Blommersdijk groot *f* 1. 50, verschijnende den 25 April.

N.° 3. Een hecht en sterk **PAND**, met eene in werking zijnde **Grutmolen**, waarin de Handel in Grutterswaren wordt uitgeoefend, hebbende eene goede **Welpomp**, **Zolders**, **Paardenstalling**, **Bergplaatsen**, **Kantoor**, **Open Plaats**, **Bleekveld**, voor aan de rivier de Rotte, en **ERVE**, alles staande en gelegen aan de Rotte voornoemd, naast het perceel N.° 1, wijk **14**, n.° 115, Kadaster sectie C, n.s 684, 686, 687, 2208 en 2500. Aangeslagen als voren tot *f* 26. 90. Zijnde een der Bergplaatsen verhuurd met het Perceel N.° 1, en het overige te aanvaarden met 1 Maart 1853.

N.° 4. Eene hechte sterke **STALLING** voor tien Koebeesten en drie Paarden, **TUINMANS-** of **BOUWMANSWONING**, met **Karenwip**, **Bakoven**, **Fornuis** en **Welpomp**, **Zolder**, **Loods**, **Open Plaats**, en **ERVE**, staande en gelegen achter het vorige Perceel, Kadaster sectie C, n.° 2501, met Regt van Uitpad over de belende Plaats naar de Rotte. Aangeslagen als voren tot *f* 17. 80.

N.° 5. Eene hechte en sterke **STALLING** voor vier Paarden, waarin mede eene **Welpomp**, **Wagenhuis**, **Hooizolder**, **Vliering**, annex **Afdak**, **Open Plaats**, en **ERVE**, staande en gelegen aan het einde van zeker Pad aan de Rotte voornoemd, tusschen de Percelen wijk **14**, n.s 108 en 109, Kadaster sectie C, n.s 2498 en 2499, met Regt van Uitpad op de Rotte. Aangeslagen als voren tot *f* 15. 25.

N.° 6. Een stukje **TUINGROND** met **Vruchtboomen**, waarop eene geheel nieuw gebouwde **Schuur**, voorts eene partij uitmuntend **WEILAND**, groot 90 Roeden, gelegen aan de westzijde van de Rotte voormeld, ten noorden van het Perceel N.° 2, Kadaster sectie C, n.s 645, 646 en 2497, met Regt van Uitpad op de Rotte. Aangeslagen als voren tot *f* 14, kunnende de drie laatstgemelde percelen worden aanvaard met 1 Maart 1853. De voornoemde Onroerende Goederen zullen eerst ieder afzonderlijk en daarna bij combinatien worden geveild en afgeslagen.

Inmiddels zijn nadere onderrigtingen te bekomen ten Kantore van de voornoemde Notarissen, terwijl het te Veilene twee dagen vóór en op den voormiddag van den dag der veiling zal kunnen worden bezigtigd, mits voorzien zijnde van een Permissiebiljet, daartoe door één der gezegde Notarissen af te geven.

Te *Rotterdam*, bij ARRENBERG & VAN REYN.